

ПРАВИЛА

за достъп до Научноизследователската инфраструктура и резултатите от научните изследвания на Център за компетентност по персонализирана медицина, 3Д и телемедицина, роботизирана и минимално инвазивна хирургия „Леонардо да Винчи“

Научната инфраструктура на Център за компетентност по персонализирана медицина, 3Д и телемедицина, роботизирана и минимално инвазивна хирургия „Леонардо да Винчи“, наричан по-долу „Център за компетентност“ (ЦК) се основава на триъгълника **образование-наука-бизнес** и има главна роля в развитието на знанията и технологиите и тяхното използване в практиката.

Предлагайки висококачествени услуги на потребителите, включвайки младите хора, привличайки нови потребители и подготвяйки ги за ново поколение изследователи, научната инфраструктура помага да се структурира научната общност и играе ключова роля в конструирането на ефективна среда за научни изследвания и иновации.

Чл. 1. (1) Настоящите Правила за достъп на потребители до научната инфраструктура на ЦК и резултатите от научните изследвания (наричани по-долу Правила) са съобразени с националното законодателство, международните споразумения, препоръките на Хоризонт 2020, включително напътствията и принципите, заложиени в European Charter for Access to Research Infrastructures, 2016, особено, но не само, в области като права на интелектуалната собственост, конфиденциалност, етични правила, сигурност и защита.

(2) Настоящите Правила дават общата рамка на политиката на ЦК за достъп до научната му инфраструктура и резултатите от провежданите научни изследвания.

(3) Специализираните лаборатории в партньорските организации на ЦК могат да налагат и други допълнителни условия за достъп на потребители до своето оборудване съобразно неговата специфика.

(4) ЦК предлага достъп до ресурсите на научната си инфраструктура на потребители от академичните среди, бизнеса, асоциираните партньори и публичните институции (наричани по-долу Потребител).

(5) ЦК прилага разнообразни модели на такси за достъп до научната си инфраструктура, съобразени с нейната специфика, за да могат да се покрият разходите, консумативите и амортизацията на оборудването, както и за да се постигне финансова устойчивост на научната инфраструктура.

(6) При използване на научноизследователската инфраструктура на ЦК за извършване на научни изследвания по договор с бизнес структура или за предоставяне на научноизследователски услуги на такава структура, ЦК осигурява достъп до своята инфраструктура срещу подходящо възнаграждение за своите услуги, като следва да бъде приложено поне едно от следните условия:

1. ЦК предоставя своята научноизследователска услуга или услуга по силата на договор, базиран на пазарни цени;

2. когато не съществува пазарна цена, ЦК предоставя своята научноизследователска услуга или услуга по силата на договор на цена, която:

а) отразява пълния размер на разходите за услугата и включва марж (минимална печалба), определен, като се вземат под внимание маржовете, които бизнес структурите, действащи в сектора на съответната услуга, обикновено прилагат за въпросната услуга;

б) е резултат от преговори на принципа на сделката между несвързани лица, в които ЦК в своята роля на доставчик на услуги преговаря с цел да получи възможно най-голяма икономическа полза в момента на сключване на договора, и покрива пределните разходи.

Чл. 2. В случай на съвместни научноизследователски и развойни дейности в сътрудничество с бизнес структурите, те трябва да съответстват на следните условия:

1. да представляват ефективно сътрудничество по смисъла на т. 15, (з) и т. 27 от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации, наричана по-долу „Рамката“:

2. да бъде спазено поне едно от следните условия по т. 28, във връзка с т. 29 от Рамката:

а) участващите бизнес структури поемат в пълен размер разходите по съответния проект за НИРД;

б) резултатите от сътрудничеството, когато това не противоречи на съответните права върху интелектуална собственост, могат да бъдат широко разпространени и всички права върху интелектуална собственост, произтичащи от дейността на Центъра за компетентност се предоставят изцяло на ЦК;

в) всички права по интелектуална собственост, произтичащи от съответния проект за НИРД, както и свързаните с тях права на достъп, се разпределят между различните сътруднически си партньори по начин, който отразява адекватно техните работни пакети, вноски и съответни интереси;

г) ЦК получава възнаграждение, което съответства на пазарната цена на правата върху интелектуална собственост, произтичащи от дейността му и които са прехвърлени на участващите в сътрудничеството бизнес структури или за които са предоставени права на достъп на участващите бизнес структури.

3. абсолютната стойност на размера на финансовия и нефинансовия принос, на участващите предприятия към разходите на ЦК за дейностите, които са довели до съответните права върху интелектуална собственост, може да бъде приспадната от възнаграждението;

4. полученото възнаграждение по чл. 2, т. 2, буква г) ще съответства на пазарната цена на правата върху интелектуална собственост, ако то позволява на ЦК да получи пълната икономическа полза от тези права, когато е изпълнено някое от следните условия:

а) размерът на възнаграждението е установено посредством открита, прозрачна и недискриминационна процедура за конкурентна продажба;

б) в оценката на независим експерт се потвърждава, че размерът на компенсацията е най-малко равен на пазарната цена;

в) ЦК, като продавач, може да докаже, че действително е договорил възнаграждението при условия, отговарящи на принципа на сделката между несвързани лица, с цел постигане на максимална икономическа полза към момента на сключване на договора, като същевременно е взел предвид своите нормативно установени цели;

г) в случаите, в които съгласно договора за сътрудничество предприятие, участващо в сътрудничеството, има право първо на него да бъде предложено закупуването на правата върху интелектуална собственост, породени от дейността на ЦК, които участват в сътрудничеството, ЦК следва да има реципрочното право да изиска икономически по-изгодни оферти от трети страни, така че предприятието, участващо в сътрудничеството, да трябва да адаптира своята оферта.

Чл. 3 Потребителят на научната инфраструктура се придържа към стандартните кодекси на етично поведение в областта на научните изследвания.

Чл. 4. (1) Условията за достъп до инфраструктурата на ЦК се определят от Научна комисия в зависимост от категорията на потребителя.

(2) Научната комисия е в състав: ръководител на извършвания научен проект, ръководител на департамента (работния пакет), ръководители на изследователската/те лаборатория/и към съответния департамент, в който ще се извършва изследването и финансист от ЦК.

(3) ЦК разграничава две категории потребители:

1. вътрешни потребители – това са всички **физически лица**, които са в трудово правни

отношения и/или докторанти и специализанти на договорни отношения и/или обучаеми и/или учени с друг тип договорни отношения към съответния партньор в ЦК, стопанисващ инфраструктурата към която е заявен интерес от потребителя. Вътрешни потребители се явяват и всички учени на ЦК само в случаите, когато изпълняват задачи по научната програма на Центъра, залегнала в проектното предложение на Договор №BG05M2OP001-1.002-0010-S01 „Център за компетентност по персонализирана медицина, 3D и телемедицина, роботизирана и минимално инвазивна хирургия“;

2. външни потребители са всички физически и юридически лица, включително асоциираните по проекта партньори, които не са в трудово правни отношения и/или обучаеми, и/или учени с друг тип договорни отношения към съответния партньор на ЦК, стопанисващ инфраструктурата към която е заявен интерес от потребителя.

Чл. 5. При предоставяне на права на достъп, ЦК спазва политиката за равни възможности и отсъствие на дискриминация или преференциален достъп по каквито и да е признаци.

Чл. 6. ЦК поддържа политиката на свободен достъп до публикациите, научните постижения и данните, особено на тези, които целят публичност.

Чл. 7. Достъп до съоръженията на ЦК за Вътрешни потребители регламентира:

1. ЦК предоставя на Потребителя свободно своите съоръжения за целите на извършването на научно изследване, като под съоръжения се подразбира, но без ограничаване:

- а) оборудване;
- б) услуги;
- в) информация и други материали, с или без сътрудничество с учените на ЦК.

2. достъпът до съоръженията на ЦК в случаите, когато се изпълняват задачи по научната програма на ЦК, залегнала в проектното предложение на Договор №BG05M2OP001-1.002-0010-S01 Център за компетентност по персонализирана медицина, 3D и телемедицина, роботизирана и минимално инвазивна хирургия „Леонардо да Винчи“ е определен в зависимост от издаденото ниво на достъп от Научната комисия, сформирана по реда на чл. 4, ал. 2 от тези правила за потребители със статут на:

- а) оператор;
- б) обучаем.

3. достъпът до съоръженията за научни изследвания при всички случаи, които не попадат в обхвата на чл. 7, т. 2 се основава на научни заявки, приети и оценени от Научна Комисия, определена съгласно чл. 4, ал. 2 от настоящите Правила.

4. критериите за оценка на научните заявки са научните постижения на кандидата, техническата осъществимост и наличните ресурси в лабораториите на ЦК, в които ще се провежда съответното изследване;

5. в работата си определената комисия прилага принципите на прозрачност, справедливост, равноправен достъп, без елементи на преференциален достъп и безпристрастност;

6. при ползването на инфраструктурата, Потребителят покрива разходите за консумативи и други разходи, които са необходими за одобреното изследване по начин определен и указан от структурата, която поддържа съответната инфраструктура;

---

7. в случай, че искането за достъп по чл. 7, т. 2 или части от него, се финансира от търговска компания или институция, Потребителят се задължава да информира ЦК за детайлите на споразумението си със съответната компания или институция. ЦК и Потребителят заедно приемат решение за всеки индивидуален случай дали се изисква допълнително споразумение, които са отвъд настоящите Правила;

8. потребителят гарантира, че всички изследователски дейности се извършват изключително за мирни цели и в съответствие с общоприетите правила за добра научна практика;

9. ЦК широко оповестява, на Интернет-страницата на ЦК, предлагания достъп до инфраструктурата и задължително публикува на нея настоящите Правила за достъп.

Чл. 8. Достъп до съоръженията на ЦК за категорията Външни потребители се осъществява на базата на следните условия:

1. ЦК предоставя на Потребителя своите съоръжения за целите на извършването на научно изследване, като под съоръжения се подразбира, но без ограничаване: оборудване, услуги, информация и други елементи, с или без сътрудничество с учените на ЦК;

2. достъпът до съоръженията се основава на научни предложения, приети и оценени от нарочна Научна комисия в състав: ръководител на извършвания научен проект, ръководител на департамента, ръководители на изследователската/те лаборатория/и към дадения департамент, в който ще се извършва изследването и финансист на съответния партньор в ЦК;

3. критериите за оценка на научните заявки за ползване на инфраструктурата са научните постижения на кандидата, техническата осъществимост и наличните ресурси в лабораторията, в която ще се провежда изследването, при стриктно съблюдаване на нейната специфика, заявена от потребителя за ползване;

4. в работата си при даване на достъп до инфраструктурата за извършване на научните изследвания, определената комисия прилага принципите на равнопоставеност, отсъствие на преференциалност, прозрачност, справедливост и безпристрастност, включително и по отношение на асоциираните по проекта партньори;

5. в случай, че искането за достъп по т. 2 или части от него се финансира от търговска компания или друга институция, за Потребител се определя заявителят на изследването. Ученият, който ще извърши изследването се определя като Оператор и се задължава да информира ЦК за детайлите на споразумението си със съответната компания или институция. ЦК и Потребителят заедно приемат решение за всеки индивидуален случай дали се изисква допълнително споразумение отвъд настоящите Правила;

6. ползването на инфраструктурата от външни потребители се осъществява винаги при осигурени равни условия за достъп, без преференциални условия и при еднакви цени за ползване на инфраструктурата, определени в рамките на ЦК;

7. ползването на инфраструктурата от асоциираните партньори се осъществява винаги при осигурени равни условия за достъп с всички външни потребители, без преференциални условия и при еднакви цени за ползване на инфраструктурата, определени в рамките на ЦК;

8. потребителят гарантира, че всички изследователски дейности се извършват изключително за мирни цели и в съответствие с общоприетите правила за добра научна практика;

---

9. ЦК широко оповестява, включително на интернет-страницата на проекта (ЦК) и отговарящи за научната инфраструктура, предлагания достъп до инфраструктурата и настоящите Правила за достъп до нея.

Чл. 9. Използване на съоръженията и Локален оператор.

1. след приемане на предложението за достъп се издава график за достъп и се назначава Локален оператор, като в зависимост от характера на провежданото изследване, може да бъде определен повече от един Локален оператор;

2. локалният оператор е учен от персонала на ЦК, назначен в съответния департамент (Работен пакет, направление), в който ще се извършва изследването и който физически ще оперира с инфраструктурните единици на ЦК;

3. за ефективното и успешно използване на лабораторните ресурси, Потребителят се приканва да обсъди подготовката на своето научно изследване с Локалния оператор преди датата на насроченото научно изследване;

4. Локалният оператор:

а) предоставя помощ за техническото планиране на научното изследване;

б) гарантира, че оборудването е настроено за извършване на научното изследване;

в) осигурява работата с оборудването и инфраструктурата на ЦК;

г) съдейства на Потребителя по въпросите относно работната среда и помага на Потребителя в инсталирането на негово оборудване, в случай на необходимост;

д) осигурява воденето на седмичните дневници за работа на инфраструктурата;

е). гарантира, че достатъчен брой специалисти участват в научното изследване, за да се гарантира безопасното и ефикасното му изпълнение през цялото време, покриващо планирания период на достъп.

Чл. 10. (1) За достъп и ползване на съоръженията се изготвя график.

(2) ЦК трябва да информира Потребителя своевременно за оценката на предложението му и предоставеното му време за достъп до инфраструктурата:

1. графикът за достъп до инфраструктурата и/или съоръжението ще бъде изпратен на Потребителя по електронната поща или други средства за комуникация;

2. ЦК запазва пълното право относно насрочването и разпределянето на графика и достъпа до научните съоръжения.

(3) Потребителят се задължава да уведоми ЦК възможно най-скоро, ако по някаква причина не може да осъществи научното си изследване в съответното време.

Чл. 11. (1) При използване на инфраструктурата се вменява задължение за поверителност

(2) Във връзка с достъпа до научната инфраструктура, може да е необходимо за Страните да получат достъп до определена техническа и научна информация и материали от другата Страна, наричана по-нататък Информация. Страните ще разгледат като поверителна всяка отделна и цялата Информация, която вече е била или ще бъде предоставена на тях или която те придобиват в рамките на провежданите научни изследвания в ЦК.

---

(3) Страните се задължават да поддържат поверителността и сигурността на Информацията, принадлежаща на другата Страна.

1. всяка Страна продължава да притежава всички права върху интелектуална собственост, свързана с нейната собствена технология през цялото време на употреба на предоставените съоръжения от придобитата инфраструктура;

2. страните се задължават да не разкриват информация на трети страни при никакви обстоятелства, освен ако не е предварително подписано допълнително писмено споразумение между Страните.

(3) Задължението за поверителност не се отнася за информация, която:

1. може да се докаже, че е била в публичното пространство или е публично известна и лесно достъпна;

2. може да се докаже, че е била във владение на, или че е била лесно достъпна до другата Страна или нейните дъщерни организации, които получават информацията от друг източник преди нейното оповестяване;

3. става част от публичното пространство или е станала публично известна чрез публикуване или по друг начин, а не поради някакво неразрешено действие от другата Страна, или

4. се изисква да бъде оповестена по закон или държавно разпореждане, при условие, че другата Страна е предоставила предизвестие в разумен срок за такова оповестяване.

Чл. 12. (1) Собственост и материали:

1. след консултация с Локалния оператор, на Потребителя може да се разреши да предостави оборудване, инструменти, екипировка, апаратура за изпитване или материали, необходими за провеждането на неговото научно изследване в инфраструктурата на ЦК, наричани общо имущество;

2. имуществото по т. 1 остава собственост на Потребителя и трябва да отговарят на правилата за безопасност на партньорската организация на ЦК, в която се провежда изследването;

3. освен ако Страните не се споразумеят за друго, всичкото имущество, предоставено от Потребителя или допълнителната апаратура и оборудване нужни за извършване на научното изследване и предоставени от Потребителя трябва да бъдат премахнати от Потребителя веднага след научното изследване и най-късно в срок от седем дни, от помещенията на ЦК или да бъдат изхвърлени от Потребителя за негова сметка, освен ако не е уговорено друго;

4. проби и консумативи, донесени или изпратени в ЦК, трябва да се приберат от Потребителя или да се изхвърлят в съответствие с правилата за безопасност;

5. тежкото и/или големогабаритното оборудване трябва да бъде доставено и прибрано в рамките на стандартното работно време.

(2) Потребителят трябва да предостави на ЦК цялата информация относно материалите, които са му необходими за провеждането на изследването или по-специално:

1. потребителят трябва да подготви и декларира списък с всички химикали, биологични образци, апарати и др. най-малко два дни преди пристигането си в ЦК;

2. химикали, биологични образци, апарати и др., внесени в ЦК, трябва да са идентични

с тези, посочени в предоставения списък, като всички промени трябва да бъдат одобрени от ЦК преди провеждането на научното изследване.

(3) ЦК не носи отговорност за имуществото на Потребителя в ЦК, освен в случаите на загуба или щети, причинени с умисъл или заради груба небрежност от страна на ЦК или неговите служители.

Чл. 13. (1) Интелектуална собственост.

1. всяка Страна е и остава собственик на всяко ноу-хау и интелектуална собственост, получени/създадени от нея преди провеждането на научното изследване, договорено на базата на настоящите Правила;

2. правата върху всеки и всички, работни резултати (включително, но не само, ноу-хау, развитие на доклади, предложения, идеи, проекти, дизайни, образци, модели и т.н.), постигнати от Потребителя в рамките на научното изследване, проведено в ЦК, договорени по тези Правила, се притежават от Потребителя, който предоставя на ЦК неизключително и непрекъсваемо право на безвъзмездно ползване за собствени проучвания и търговски цели;

3. в случай на съвместни заявки за изобретения по време на провеждането на научното изследване и когато двете Страни не могат да разделят дяловете според правилниците на страните, тези въпроси се решават поединично за всеки отделен случай. Въпреки това, Потребителят дава на ЦК поне неизключително право на безвъзмездно ползване за собствени изследвания и търговски цели във всеки отделен случай.

(2) В случаите на сключен и действащ Договор за ефективно сътрудничество се прилага една от следните опции:

1. резултатите от сътрудничеството, когато това не противоречи на правата върху интелектуална собственост, могат да бъдат широко разпространени и всички права върху интелектуална собственост, произтичащи от дейността на ЦК се предоставят изцяло на ЦК;

2. всички права по интелектуална собственост, произтичащи от съответния проект за НИРД, както и свързаните с тях права на достъп, се разпределят между различните сътруднически си партньори по начин, който отразява адекватно техните работни пакети, вноски и съответни интереси;

3. ЦК генерира и получава приходи, които съответстват на пазарната цена на правата върху интелектуална собственост, произтичащи от дейността му и които са прехвърлени на участващите в сътрудничеството бизнес структури или за които са предоставени права на достъп на участващите бизнес структури.

(3) Абсолютната стойност на размера на финансовия и нефинансовия принос, на участващите бизнес структури към разходите на ЦК за дейностите, които са довели до съответните права върху интелектуална собственост, може да бъде приспадната от възнаграждението.

Чл. 14. (1) Публикуване и достъп до резултатите от научни изследвания

1. потребителят трябва да се стреми да публикува резултатите от научното си изследване в научни списания с рецензирани публикации в съответствие с принципа за осигуряване на свободен достъп до информацията и според тези Правила;

---

2. потребители и учени от ЦК, които желаят да си сътрудничат по теми, свързани с научното изследване, трябва да сключат съответни споразумения, включително за съавторство на ЦК в получената публикация преди началото на научното изследване.

(2) В случай на публикуване Потребителят трябва да признае подкрепата на ЦК и помощния персонал или всяка друга помощ във всички публикувани материали (включително конференции и съобщения за пресата), произтичащи от работата, извършена изцяло или частично в ЦК, със следното съобщение: "Части от тези изследвания са проведени в Център за компетентност по персонализирана медицина, 3D и телемедицина, роботизирана и минимално инвазивна хирургия „Леонардо да Винчи”, във връзка с Договор № BG05M2OP001-1.002-0010, финансиран от ОП “Наука и образование за интелигентен растеж”(ОПНОИР), чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ). Бихме искали да благодарим (*посочват се имена на персонала в случай, че те не са съавтори*) за помощ при използване на (*цитира се съответното съоръжение*)." Технически аспекти, свързани с научното съоръжение, трябва да бъдат уточнени с персонала на ЦК преди публикацията.

(3) Потребителят се задължава да уведоми ЦК за заглавието, авторите и пълния списък на цитатите на всяка научна публикация, която е изготвена в резултат от използването на съоръженията на ЦК и да изпрати тази информация до ЦК.

(4) Потребителят трябва да представи задължително своя Доклад за използването на предоставеното му научно съоръжение до три месеца след приключване на научното изследване. Своевременното предоставяне на този доклад ще се отчита при бъдещото кандидатстване за достъп.

(5) Всички Вътрешни потребители се задължават да осигурят свободен достъп до резултатите от своите научни изследвания.

Чл. 15. Взаимоотношения с персонала.

1. персоналът на Външен потребител си остава на Потребителя през времето на провеждане на научното изследване и не може да се счита за персонал на ЦК по какъвто и да е повод;

2. потребителят е длъжен да има подходящи здравна осигуровка и застраховка срещу злополука за цялото време за престоя му в съоръженията на ЦК, които трябва да покрият всички възможни злополуки, докато Потребителят извърша изследователска дейност според Правилата. ЦК не носи отговорност в случай, че Потребителят не се е застраховал.

Чл. 16. Изисквания за достъп.

1. достъпът до научните съоръжения се отпуска в съответствие с Правилата на всяка от организациите, партньори на ЦК;

2. системите за достъп в ЦК изискват събирането и обработката на лични данни за разпознаване. Като предварително условие за използване на научните съоръжения на ЦК, служителите на Потребителя и лицата, действащи от негово име, се изисква да попълнят всички документи за достъп и да изпълнят всички изисквания на ЦК. ЦК гарантира, че няма да събира или обработва личните данни на Потребителя за други цели;

3. служителите на Потребителя и лицата, действащи от негово име, задължително трябва да преминават необходимите курсове по безопасност и бъдат запознати с всички необходими инструкции преди да започнат работа по научното изследване;

---

4. служителите на Потребителя и лицата, действащи от негово име, са под административно-техническия надзор и контрол на ЦК и отговарят на всички правила на ЦК по отношение на достъпа и използването на научните съоръжения, включително, но не само, за безопасността, експлоатацията и здравето, физическите процедури, опазването на околната среда, достъпа до информация, Кибер сигурността, поведението си и на специфичните изисквания на научните съоръжения;

5. ЦК си запазва правото да прекрати достъпа до научните съоръжения, ако Потребителят или лицата, действащи от негово име, не използват съоръженията по безопасен начин или не отговарят на посочените правила и изисквания, или други инструкции на ЦК;

6. потребителят се задължава да изпълнява стриктно аварийните инструкции на ЦК. Това включва и факта, че той няма право да вика аварийните служби, без едновременно да се свърже със съответните структури на ЦК, които да координират необходимите стъпки.

Чл. 17. Гаранции и отговорности.

1. ЦК не дава гаранция за условията на съоръженията, описани от тези Правила, като в допълнение той не дава гаранция:

а) за изследванията или интелектуалната собственост, генерираната информация или продукт, разработени в рамките на тези Правила;

б) за собствеността, продаваемостта или пригодността за определена цел на изследването или получения продукт;

в) че стоките, услугите, материалите, продуктите, процесите, информацията или данните, които са постигнати под тези Правила ще постигнат желаните резултати или са безопасни за всякакви цели, включително по предназначение;

г) че някое от изброените по предходната т. 1 няма да се намесва с правата на частна собственост на трети лица.

2. с изключение на случаите на груба небрежност или умишлено нарушение, или както може да произтече от прилагането на чл. 10 и чл. 12 от тези Правила, ЦК не носи отговорност за загуби или щети във връзка с научното изследване;

3. освен както може да произтече от прилагането на чл. 10 и чл. 12 от тези Правила, ЦК не носи отговорност за преки или косвени загуби или щети на Потребителя, дължащи се на използването на научните съоръжения, изследвания или произтичащи от тях продукти, интелектуална собственост, или създадена информация;

4. потребителят е длъжен да уведоми ЦК за каквито и да било повреди на оборудването, причинени от неговите служители или лица, действащи от негово име;

5. ако е необходимо техническо обслужване, спешна работа или оперативни грешки на съоръжението, което води до забавяне на научното изследване, частична или пълна загуба на предоставено време за достъп, ЦК ще се опита да предостави допълнително време за достъп до научните съоръжения на засегнатите Потребители. Въпреки това, искове за вреди срещу ЦК не се допускат и разглеждат.

Чл. 18. Форсмажорни обстоятелства.

1. никоя от страните не носи отговорност за забавяне на изпълнението или неизпълнение

на задълженията си по тези Правила, ако такова забавяне или неизпълнение се дължи на природни бедствия или всяко друго събитие извън контрола на страните, включително, но без ограничения, пожар, експлозия, природни бедствия, болест, война, бунт, граждански вълнения, протести, действията на правителството, прекъсване на електрозахранването или водоподаването, при условие, че страната, която не е в състояние да работи, възстанови дейността си възможно най-скоро след края на събитието, предизвикало забавяне или неизпълнение.

Чл. 19. Несъгласия.

1. в случай на временно несъгласие, всички страни трябва да се стремят да разрешат различията си по взаимно съгласие;

2. при трайно несъгласие, спорът се разрешава по съдебен път.

Чл. 20. Заключителни разпоредби:

1. изменения и допълнения на настоящите Правила се извършват по реда на тяхното приемане и са в сила от датата на приемането им;

2. настоящите правила се основават и са изградени в съответствие с изискванията на Ръководство за изпълнение на административни договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, съфинансирани от европейския фонд за регионално развитие (ЕФФР) по приоритетна ос 1 „научни изследвания и технологично развитие“ на Оперативна програма Наука и образование за интелигентен растеж и действащото законодателство на Р. България;

3. в случай, че една или повече от разпоредбите, съдържащи се в тези Правила станат напълно или частично невалидни, незаконни или неприложими под някой приложим закон, валидността, законността, и приложимостта на останалите разпоредби в тези Правила не се засяга и те остават валидни.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Всички заинтересувани с настоящите правила страни/лица се запознават с тях чрез публичното им оповестяване на Интернет страницата на Център за компетентност по персонализирана медицина, 3Д и телемедицина, роботизирана и минимално инвазивна хирургия „Леонардо да Винчи“ (ЦК) и са длъжни да се придържат стриктно към тях.

§ 2 Правила са приети на разширено заседание на Екипа за управление на ЦК, с участие на Външното управление и Екипите за управление от страна на партньорите с протокол №51 от 21.12.2021 год. (версия 1), изменени и допълнени с решение на същия състав, обективизирано в протокол №62 от 11.07.2022 год. (версия 2) и следва да бъдат публикувани в сайта на ЦК.

§ 3. Изменения и допълнения по настоящите правила се извършват по реда на приемането им и влизат в сила от датата на тяхното приемане.